

АНАЛІЗ ВІТЧИЗНЯНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ВІДНОСИН ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ З ПОЛІТИЧНИМИ ПАРТІЯМИ В УКРАЇНІ

У статті проаналізовано вітчизняні наукові праці з проблеми відносин державної влади з політичними партіями в Україні. Здійснено пошук дотичних інтересів та схожих тем дослідження. Встановлено наслідкову причину стану сучасних владно-політичних відносин. Підкреслено важливі класифікації, теорії та ідеї українських науковців із цієї теми.

Ключові слова: політична партія, державна влада, взаємодія, державне управління.

Україна на сьогодні має значні здобутки в дослідженні питань взаємодії державної влади з інститутами громадянського суспільства, органами місцевого самоврядування. Окремі українські науковці розглядали питання забезпечення організаційних умов взаємодії державної влади з політичними партіями, з-поміж них можна відзначити таких як: В. А. Базів, В. В. Баштанник, А. М. Волощук, П. В. Ворона, О. В. Гейда, І. В. Гладуняк, В. С. Журавський, О. І. Катгоренко, В. М. Лебедюк, Б. М. Максимець, В. Я. Місюра, О. О. Нікогосян, В. В. Новак, Н. В. Піроженко, Н. П. Підбережник, Л. І. Риженкова.

Метою статті є аналіз і пошук оптимальних моделей відносин між владою й політичними партіями.

На сучасний розвиток політичних партій і партійної системи в Україні впливають такі фактори, як слабкість громадянського суспільства, відсутність соціальних груп зі своїми сформованими стабільними інтересами тощо. Більше того, українське суспільство через складну історію формування державності на теренах майбутньої України сформувалось досить неоднорідним.

Вивчення питання взаємодії політичних партій і державної влади потребує узагальнення позитивного досвіду такої співпраці на всіх рівнях державного управління та місцевого самоврядування. Врахування зарубіжного досвіду країн розвинутої демократії й постсоціалістичних держав Європи та впровадження його в Україні дасть змогу значно підвищити політичну свідомість населення й налагодити діалог між суспільством і державою через громадські організації та політичні партії.

У вітчизняній науці однією з перших фундаментальних праць, присвячених відносинам державної влади з політичними партіями, стала дисертація В. В. Баштанника "Державне управління в системі владно-партійної взаємодії" (2002 р.) [2], у якій

автор розкрив такі важливі аспекти теорії державного управління, як: оптимізація управління суспільними відносинами в системі "органи влади – політичні партії", теоретичне осмислення процесу демократичного розвитку України та раціоналізація владних відносин, визначення ефективних варіантів взаємовпливу суспільства й держави. На думку автора, державне управління в системі владно-партійної взаємодії є організаційно-регуляторним, системним впливом держави на суспільно-політичні процеси з метою забезпечення стабільного прогнозованого розвитку всіх суб'єктів владних відносин та дотримання демократичних норм відносин у суспільстві.

Автором встановлено, що інтегративний аналіз напрямів формування механізму взаємодії має об'єднувати дослідження взаємовпливу громадських організацій, ЗМІ, органів влади, партій на суспільно-політичні процеси; визначено зростання ролі громадських організацій у державотворчих процесах та їх вплив на виникнення й становлення політичних партій; наголошено на суспільних функціях громадських організацій у процесі формування механізму владно-партійної взаємодії на регіональному й місцевому рівнях. В. В. Баштанник запропонував визнати взаємовплив органів влади, політичних партій, громадських організацій як пряму форму владно-партійної взаємодії, що реалізується шляхом представництва інтересів населення в суспільному житті, та опосередковану форму, яка реалізується ЗМІ. Науковець довів, що діяльність ЗМІ є засобом суспільно-політичного діалогу, громадського обговорення з метою формування громадянського консенсусного механізму; актуалізував вплив ЗМІ на рівень політичної культури суб'єктів суспільно-політичних відносин та запропонував систему "громадяни – громадські організації – політичні партії – ЗМІ – органи влади".

Науковець охарактеризував механізм владно-партійної взаємодії в Україні в умо-

вах трансформації партійно-політичної системи як інтегровану багаторівневу систему. Досить чітко визначено роль, повноваження та функції суб'єктів взаємодії в такій системі. Запропоновано вважати організаційними рівнями владно-партійної взаємодії центральний рівень як стратегічний, регіональний (обласний) – тактичний і місцевий – ситуаційний. Базовим рівнем визначено регіональний (обласний) рівень взаємодії. У дисертації подано авторську концепцію реалізації основних напрямів оптимізації діяльності органів влади щодо створення умов конструктивної владно-партійної взаємодії, визначено комплекс пріоритетних завдань органів влади у політичній сфері, а саме: аналіз блокування політичних сил; формування передумов для реалізації принципу політичного консенсусу в суспільстві; мінімізація проявів політичного екстремізму; активна інформаційна політика, висвітлення діяльності органів влади всіх рівнів у ЗМІ регіону; кадрове забезпечення органів влади.

На нашу думку, В. В. Баштанником доведено важливість впливу громадських інститутів на формування передумов широкого політичного діалогу, значне розширення поля демократичної взаємодії; визначено, що саме інтеграція організаційних та громадських механізмів у системі владно-партійної взаємодії спроможна реалізувати комплекс завдань суспільно-політичного розвитку, таких як підвищення політичної свідомості населення, активізація діяльності політичних і громадських організацій, об'єктивність та неупередженість діяльності ЗМІ, формування регіональних пріоритетів політичного діалогу.

Здійснення стратегії державної політики висвітлює Б. М. Максимець у дисертаційній роботі "Політичні партії як чинники формування та реалізації стратегії державної політики" (2005 р.) [10]. Автор здійснює теоретичне обґрунтування засад державної політики як засобу державного управління за участю політичних партій, місця й ролі партій у формуванні та реалізації державної політики. Водночас зазначає, що в теорії державного управління відчувається брак досліджень, у яких партії розглянуто не лише під кутом зору маркетингових уявлень щодо участі та конкуренції на ринку політичних послуг, а і їх участі у формуванні та реалізації державної політики. Це стає можливим, якщо партія перебуває при владі й має можливість реалізувати власну програму, бере участь у формуванні урядової коаліції, що впливає з логіки функціонування парламентсько-президентської форми правління та виборів за пропорційною системою. Стаючи правлячою, на думку автора, партія безпосередньо бере участь у формуванні та реалізації державної політики, насамперед у прийнятті політичних рішень. Здійснено порівняльний аналіз фун-

кцій держави та партій в умовах тоталітарного й демократичного режимів влади, розглянуто посередницьку функцію партій між державою та громадянським суспільством в умовах утвердження демократичних засад управління державою, виявлено тенденцію до зростання ролі партій у демократичній політичній системі. Також доведено, що суттєвим недоліком вітчизняної партійно-політичної системи є гіпертрофована багатопартійність, коли значна частина партій функціонує як своєрідні бізнес-проекти, створені із залученням бюрократичного апарату для розв'язання корпоративних проблем, лобювання групових фінансово-економічних інтересів, а не для розробки й упровадження стратегічних концепцій розвитку держави й суспільства.

Для нас цікавим є дослідження Н. В. Піроженко "Механізми становлення та розвитку соціального партнерства органів публічної влади і неурядових некомерційних організацій" (2007 р.) [14], у якому подано цілісну концепцію комплексного механізму державного управління процесом становлення й розвитку соціального партнерства органів публічної влади та неурядових некомерційних організацій, що базується на нових теоретико-методологічних і практичних підходах, об'єднує організаційні, правові, економічні, кадрові та інші механізми й передбачає використання сучасних управлінських технологій. Феномен соціального партнерства розглянуто як складову соціального механізму демократичного урядування. Автор узагальнює український і зарубіжний досвід партнерства органів публічної влади та їх політики щодо неурядових некомерційних організацій; обґрунтовує актуальні завдання щодо забезпечення дієвого впливу держави на процес соціального партнерства органів публічної влади й неурядових некомерційних організацій за умов розбудови демократичного урядування в Україні та дає практичні рекомендації щодо їх реалізації.

Роль політичних партій у процесах удосконалення системи місцевого самоврядування висвітлює у своїй дисертаційній роботі "Експлікація місцевого самоврядування в програмах політичних партій України" П. В. Ворона (2007 р.) [4]. Науковець не лише детально аналізує теоретичні засади розвитку місцевої демократії на сучасному етапі формування громадянського суспільства, а й виокремлює на основі узагальнення світового досвіду, контент-аналізу документів політичних партій та виборчих блоків, Європейської хартії місцевого самоврядування три основні моделі системи місцевого самоврядування: радикальну, еволюційну, радянську.

Аналіз особливостей взаємодії політичних партій та органів місцевого самоврядування здійснює у своїй дисертаційній роботі "Особливості взаємодії політичних партій та

органів місцевого самоврядування в розбудові громадянського суспільства в Україні (державно-управлінський аспект)" В. Я. Місюра (2006 р.) [11]. Він визначає й обґрунтовує основні напрями та механізми оптимізації взаємодії політичних партій та органів місцевого самоврядування в умовах розбудови громадянського суспільства в Україні.

На основі системного підходу висвітлено процеси інституціоналізації органів місцевого самоврядування та їх взаємодії із суб'єктами громадянського суспільства як механізму державного управління. Значну увагу автор приділяє вивченню та узагальненню позитивного досвіду співпраці державної влади й політичних партій на всіх рівнях державного управління та місцевого самоврядування країн розвиненої демократії й постсоціалістичних держав Європи, а також визначенню напрямів упровадження такого досвіду в Україні.

В. В. Новак у своїй дисертаційній роботі "Організаційно-правові питання соціального партнерства органів державної влади та громадських об'єднань в Україні: стан та перспективи розвитку" (2008 р.) [13] здійснив системний аналіз організаційно-правих питань соціального партнерства органів державної влади та громадських об'єднань в Україні, розробив рекомендації та пропозиції щодо перспектив розвитку соціального партнерства. Науковець розкрив зміст поняття соціального партнерства органів державної влади та громадських об'єднань в Україні, дослідив сутність громадських об'єднань як визначальної основи демократизації держави та суспільства. Автор розробив також механізм соціального партнерства органів державної влади та громадських об'єднань в Україні, висвітлив міжнародний досвід соціального партнерства органів державної влади та громадських об'єднань, окреслив напрями розвитку соціального партнерства. На його думку, на сучасний розвиток політичних партій і партійної системи в Україні впливають такі фактори, як: слабкість громадянського суспільства, відсутність соціальних груп зі своїми сформованими стабільними інтересами, нерозвиненість приватної власності, що становить фундамент незалежності індивіда від держави тощо. Зазначені фактори свідчать про те, що сучасні українські партії є досить аморфними утвореннями.

О. О. Нікогосян у своїй дисертації "Особливості розвитку політичних партій і партійних систем у посткомуністичних країнах" (2008 р.) [12] стверджує, що функціональне навантаження партій в українській політичній системі залишається невисоким. Жодна з типових функцій не виконується політичними партіями повною мірою. Автором виявлено, що є очевидні неефективні спроби посткомуністичних країн відтворити класичні західні моделі ліберальної демократії,

а також показано особливості партійного будівництва у країнах Східної Європи

Відомий український політолог В. А. Базів у своїй дисертації "Партії в політичній системі перехідного періоду: українська практика і світовий досвід" (1999 р.) [1] висвітлює питання створення партій у політичній системі перехідного періоду України в контексті світового досвіду. На основі аналізу значного фактологічного матеріалу архівів і державної статистики, а також дослідження праць вітчизняних і зарубіжних учених виявлено особливості партій в умовах тоталітарного й демократичного режимів, простежено генезу нинішніх політичних партій в Україні, запропоновано їх типологізацію. Автор вважає, що результати парламентських виборів за змішаною виборчою системою в загальнодержавному й регіональному масштабах не сприяли оптимізації партійної структуралізації парламенту, оскільки це потребує адаптації досвіду інших держав. На думку науковця, вивчення проблеми партієтворення в Україні зумовлене ще й тим, що воно залежить від особливостей історичного розвитку різних регіонів, наслідком чого є неоднаковий рівень національної свідомості населення. Для прикладу автор зазначає, що в Східному регіоні більшість населення схиляється до комуністичного варіанта виходу з кризового стану, а в Західному – певну підтримку має протилежна, національна орієнтація, бо в людей ще збереглася пам'ять про національно-визвольну боротьбу в період війни та перші повоєнні роки, сталінські репресії, від яких постраждала значна частина населення.

В. А. Базів вважає, що звернення до процесів партієтворення актуалізується також потребою знайти власні варіанти виходу з кризової ситуації, не переносючи на український ґрунт моделі, які дають позитивні результати в західноєвропейських країнах, але в наших умовах не виправдують сподівань.

Українська партійно-політична система досліджена О. І. Категоренком у дисертаційній роботі "Трансформаційні та модернізаційні аспекти політичної системи сучасної України: політологічний аналіз" (2004 р.) [8]. Автор, використовуючи системний підхід, запропонував та обґрунтував концептуальний аналіз реформування політичної системи як послідовного процесу інституційних змін в організації та функціонуванні органів влади на засадах цілеспрямованої модернізації. У роботі визначено принципи вивчення політичних відносин засобами сучасної політичної транзитології, окреслено теоретичні та методологічні основи дослідження політичної модернізації, класифіковано й систематизовано джерельно-інформаційну базу дослідження процесів вітчизняного реформування політичної системи. Розглянуто авторитарну та демокра-

тичну моделі політичних систем, показано об'єктивні й суб'єктивні чинники та передумови політичної реформи в Україні щодо створення демократичної, соціально-правової держави. Доведено доцільність переходу на сучасному етапі суспільного розвитку до пропорційної виборчої системи як до Верховної Ради України, так і до органів місцевого самоврядування.

Проблемі розвитку партійно-політичної системи значну увагу приділяли й вітчизняні наукові працівники. Так, В. С. Журавський у дисертації "Політична система України: проблеми становлення і розвитку (правовий аспект)" (2000 р.) [7] зосереджує увагу на комплексному політико-правовому аналізі загальнометодологічних і теоретичних проблем формування політичної системи на теренах України, функціонуванні її суб'єктів та інститутів у їх співвідношенні й взаємодії, зокрема, в аспекті розбудови правової держави та громадянського суспільства. У дослідженні розглянуто співвідношення легальної (конституційної) політичної системи з реальним політичним режимом, ролі політичної системи в розбудові правової держави і громадянського суспільства, проблеми пошуку шляхів формування оптимальної політичної системи, її демократичних інститутів. Враховуючи світовий досвід політичної організації суспільства, В. С. Журавський пропонує новий рівень теоретичного осмислення й узагальнення цих проблем, формулює рекомендації як політичного, так і правового характеру.

Кандидат юридичних наук І. В. Гладуняк у дослідженні "Правові проблеми формування політичної системи в Україні на сучасному етапі" (2001 р.) [6] здійснює комплексний аналіз політико-правових проблем формування політичної системи в Україні, визначає зміст і сутність поняття "політична система", її структури, основних функцій, дослідження типів політичних систем та первинних принципів їх організації. Автор обґрунтовує необхідність подальшого вдосконалення нормативно-правової бази для забезпечення демократичних перетворень у політичній системі українського суспільства, а також планомірного реформування її основних елементів та інститутів, що включає реформування державної влади, створення відповідних умов для становлення реального партійного плюралізму, піднесення ролі громадських організацій, суспільно-політичних рухів, органів місцевого самоврядування, засобів масової інформації. У роботі досліджено проблеми здійснюваного в Україні переходу від авторитарної до демократичної політичної системи в контексті розвитку громадянського суспільства та практичної імплементації принципів правової держави, визначено основні шляхи їх вирішення.

У дисертації А. М. Волощука "Теоретико-правові аспекти реалізації державного

управління в умовах демократизації політичної системи" (2004 р.) [3] досліджено правові проблеми реалізації державного управління в умовах становлення демократичного типу політичної системи. Розглянуто теоретико-методологічні підходи до вивчення сутності та змісту поняття державного управління з особливим акцентуванням на висвітленні таких проблем, як специфіка трансформації форм і методів державного управління в умовах модернізації та розробка нових концептуальних підходів в організації державного управління під час реалізації державно-правової реформи, вдосконалення системи виконавчої влади й розвитку адміністративного права. Поняття державного управління досліджено в дисертації в контексті реалізації основних функцій держави та їх правового забезпечення. Автор пропонує шляхи вирішення низки актуальних проблем реформування державного управління в сучасній Україні, які сприятимуть підвищенню його ефективності як одного з основних чинників становлення України як соціальної та правової держави.

У науковій праці О. В. Гейди (2005 р.) "Теоретико-правові основи організації й діяльності політичних партій в Україні" [5] розкрито теоретико-правові основи організації та діяльності політичних партій в Україні, їх роль у становленні в Україні громадянського суспільства. Комплексно досліджено сукупність законодавчих актів (законів та підзаконних актів), що регламентують діяльність політичних партій на всіх етапах її існування й визначають правові основи взаємодії партії та держави, партії й інших суб'єктів політичної системи. Особливу увагу науковець присвячує політичним партіям у посттоталітарних країнах, які сприяють розвитку громадянського суспільства, утвердженню прав і свобод людини і громадянина.

Питання відносин державної влади з українськими політичними партіями досліджено в науковій праці Н. П. Підбережника "Взаємовідносини державної влади з політичними партіями на західноукраїнських землях у складі Польщі у міжвоєнний період" (2012 р.), в якій автор акцентує на активному прояві владно-партійних відносин у період створення перших українських політичних партій (кінець XIX ст.) до проголошення незалежності України. У роботі зазначено, що після втрати власної державності (ЗУНР) західноукраїнське населення, як національна меншина, змушене було в нових політичних умовах обстоювати право на самоідентифікацію в межах багатонаціональної Польської держави через своє партійне представництво. Елементи демократизму та парламентаризму, партійного плюралізму в Польщі міжвоєнного періоду створювали умови для відносин українських політичних партій з органами державної влади, тоді як українське населення, що

перебувало в складі СРСР, Румунії, такої можливості було позбавлене. На думку науковця, об'єднання більшості українських етнічних земель після закінчення Другої світової війни в межах УРСР унеможливило існування владно-партійних відносин, і лише з проголошенням незалежності України розпочалась побудова партійної системи та системи державної влади на демократичних засадах, і актуальності набуло питання владно-партійних відносин.

Цінним для нашого дослідження є узагальнення автором національного історичного досвіду владно-партійних відносин та розроблення практичних рекомендації для вдосконалення відносин органів державної влади з політичними партіями в Україні з метою уникнення повторення помилок минулого (без перенесення історичних реальностей міжвоєнного періоду на сучасні події).

Характеризуючи основні форми та методи партійно-громадської взаємодії в сучасному світі як передумови функціонування сталої демократії та суспільства демократичних перетворень, Л. І. Риженкова в дисертаційній роботі "Партійно-громадська взаємодія як чинник структурної диференціації громадянського суспільства" (2014 р.) визначає комунікаційні чинники партійно-громадської взаємодії в межах співвідношення об'єктів і суб'єктів інформаційного поля громадянського суспільства, розкриває значення ідеологічного чинника в процесі партійно орієнтованої диференціації громадянського суспільства на сучасному етапі та обґрунтовує особливості партійно-громадської взаємодії в сучасній Україні з визначенням основних тенденцій і суб'єктів, специфіки функціонування афілійованих партійно-громадських структур у сучасній Україні.

В. М. Леbedюк у дисертації "Організаційний розвиток політичних партій в Україні: оптимізація механізму державного впливу" (2012 р.) значну увагу приділяє механізмам державного регулювання організаційного розвитку політичних партій, що, у свою чергу, сприяє підвищенню ефективності державного управління та утвердженню демократичних засад організації влади. Автор, досліджуючи основні чинники впливу на механізм інституціалізації політичних партій з боку держави, з'ясовує специфіку механізму державного впливу на організаційний розвиток політичних партій в Україні, яка полягає у фрагментарності та несистемності цього впливу й вимагає переходу до комплексного державного регулювання розвитку партій; організаційні ресурси політичних партій в Україні в системі владних взаємовідносин та організаційний тип політичних партій в Україні у процесі суспільних трансформацій.

В. М. Леbedюк пропонує запровадити кількісні методи оцінювання інституційних

чинників впливу на механізм інституціалізації політичних партій, що полягають у використанні індексів як важливого інструментарію дослідження, аргументуючи, що в умовах демократичної трансформації в Україні оптимальним державним механізмом забезпечення фінансової діяльності політичних партій є впровадження державного фінансування в частині відшкодування державою витрат партій (блоків), пов'язаних з участю у виборах народних депутатів.

Висновки. Отже, в Україні, відбуваються складні та суперечливі процеси політичної трансформації в напрямі будівництва демократичного державного ладу, багатопартійність і породжувана нею політична конкуренція є необхідною умовою та гарантією нормального функціонування демократичних механізмів влади, забезпечення конституційних прав громадян. За таких умов молода Українська держава мусить надавати законодавчу підтримку партіям, тобто створювати найсприятливіший режим правового регулювання їх діяльності, залучати заохочувальні засоби їх державної підтримки тощо.

У дослідженнях як українських, так і зарубіжних науковців відзначено, що побудова системи впливів між політичними партіями й державною владою відбувається в напрямках як знизу вгору, так і зверху вниз. У ряді досліджень сформовано комплекс пріоритетних завдань органів влади в політичній сфері щодо цього питання, а також здійснено пошук специфіки механізмів державного впливу на організаційний розвиток політичних партій в Україні, зокрема: аналіз блокування політичних сил, формування передумов для реалізації принципу політичного консенсусу в суспільстві, перехід до комплексного державного регулювання розвитку партій, мінімізація проявів політичного екстремізму, активна інформаційна політика, висвітлення діяльності органів влади всіх рівнів у ЗМІ регіону тощо.

У вітчизняній науці протягом 1999–2014 рр. досліджували організаційні, історичні аспекти відносин державної влади з політичними партіями України, проте комплексний системний аналіз механізмів їх забезпечення відсутній. Здійснений нами аналіз українських наукових досліджень відносин державної влади з політичними партіями актуалізує проблему нормативно-правового регулювання механізмів їх забезпечення в Україні, світовий досвід діалогових відносин державної влади з політичними партіями та громадянським суспільством у кризових умовах.

Список використаної літератури

1. Базів В. А. Партії в політичній системі перехідного періоду: українська практика і світовий досвід : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02 / В. А. Базів. – Львів, 1999. – 18 с.

2. Баштанник В. В. Державне управління в системі владно-партійної взаємодії : автореф. дис. ... канд. держ. упр. : 25.00.01 / В. В. Баштанник. – Київ, 2002. – 20 с.
3. Волощук А. М. Теоретико-правові аспекти реалізації державного управління в умовах демократизації політичної системи : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / В. М. Волощук. – Харків, 2004. – 23 с.
4. Ворона П. В. Експлікація місцевого самоврядування в програмах політичних партій України : автореф. дис. ... канд. держ. упр. : 25.00.04 / П. В. Ворона. – Харків, 2007. – 19 с.
5. Гейда О. В. Теоретико-правові основи організації та діяльності політичних партій в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / О. В. Гейда. – Харків, 2005. – 16 с.
6. Гладуняк І. В. Правові проблеми формування політичної системи в Україні на сучасному етапі : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.13 / І. В. Гладуняк. – Одеса, 2001. – 21 с.
7. Журавський В. С. Політична система України: проблеми становлення і розвитку (правовий аспект) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / В. С. Журавський. – Харків, 2000. – 19 с.
8. Категоренко О. І. Трансформаційні та модернізаційні аспекти політичної системи сучасної України: політологічний аналіз : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02 / О. І. Категоренко. – Київ, 2004. – 17 с.
9. Лебедюк В. М. Організаційний розвиток політичних партій в Україні: оптимізація механізму державного впливу : автореф. дис. ... канд. політ. наук / В. М. Лебедюк ; Тавр. нац. ун-т ім. В. І. Вернадського. – Сімферополь, 2004. – 17 с.
10. Максимець Б. М. Політичні партії як чинник формування та реалізації стратегії державної політики : дис. ... канд. держ. упр. : 25.00.01 / Б. М. Максимець. – Київ, 2005. – 205 арк.
11. Місюра В. Я. Особливості взаємодії політичних партій та органів місцевого самоврядування в розбудові громадянського суспільства в Україні (державно-управлінський аспект) : автореф. дис. ... канд. держ. упр. : 25.00.02 / В. Я. Місюра. – Київ, 2006. – 20 с.
12. Нікогосян О. О. Особливості розвитку політичних партій і партійних систем у посткомуністичних країнах : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02 / О. О. Нікогосян. – Одеса, 2008. – 16 с.
13. Новак В. В. Організаційно-правові питання соціального партнерства органів державної влади та громадських об'єднань в Україні: стан та перспективи розвитку : автореф. дис. ... канд. держ. упр. : 25.00.01 / В. В. Новак. – Київ, 2008. – 20 с.
14. Піроженко Н. В. Механізми становлення та розвитку соціального партнерства органів публічної влади і неурядових некомерційних організацій : автореф. дис. ... канд. держ. упр. : 25.00.02 / Н. В. Піроженко. – Одеса, 2007. – 20 с.
15. Риженкова Л. І. Організаційний розвиток політичних партій в Україні: оптимізація механізму державного впливу / Л. І. Риженкова. – 2012.

Стаття надійшла до редакції 10.03.2015.

Ковальчук А. В. Аналіз отечественных научных исследований взаимоотношений государственной власти с политическими партиями в Украине

Проанализированы отечественные научные труды по проблеме взаимоотношений государственной власти с политическими партиями в Украине. Осуществлен поиск пересекающихся интересов и похожих тем исследования. Установлена следственная причина состояния современных властно-политических взаимоотношений. Подчеркнуты важные классификации, теории и идеи отечественных ученых по данной теме.

Ключевые слова: политическая партия, государственная власть, взаимодействие, государственное управление.

Kovalchuk A. Analysis of National Scientific Research of Interaction Between Government and Political Parties in Ukraine

Problem setting. The problem of interaction between government and political parties has been analyzed in national scientific researches. The search of relevant interest and similar themes is being done. The resulting reason of condition current government and political interaction has been installed. The important classifications, theories and ideas of national scientists of this topic have been emphasized.

Recent research and publications analysis. In Ukraine today there are a lot of researches which relevant or more serious concerns the questions of cooperation political parties and state authority in Ukraine. Among national scientists who researched this problem were: V. Bashtanik, B. Marsymets, N. Pirozhenko, P. Vorona, V. Misyura, V. Novak, O. Nigosjan, V. Baziv, O. Kategorenko, V. Zhuravskiy, I. Hladunyak, A. Voloshchuk, O. Geiga, N. Pidberezhenyuk, L. Rizhenkova, V. Lebedyuk.

Paper main body. *The modern development of political parties and the party system in Ukraine is being influenced by such factors as uncertain civil society, lack of social groups formed by permanent interests, and other aspects among them. Moreover, because of the complex history of the state formation of modern Ukraine the Ukrainian society has been established rather heterogeneously. For example, the majority of the population is inclined to support communist ways out of the crisis in the eastern region; while in the west — the national orientation predominates, as people still remember the national liberation struggle during the war and early postwar years, as well as the Stalinist repression that affected much of the population.*

The further study of the interaction of political parties and government needs observation of positive experience of such cooperation on both public administration and local government authorities. Applying the experience of developed democracies and post-socialist European countries and implementing it in case of Ukraine could significantly increase the political consciousness of the population and establish the dialogue between the society and the state through public organizations and political parties.

Formation of the system that influences the political parties and the state authorities in both directions upward and down is frequently determined in national and foreign studies. Research has been made to structure the complex priorities of the authorities in the political sphere on this issue; and the investigation of specific mechanisms of the state influence on organizational development of political parties in Ukraine has been performed. Among them there are: analysis of the impediment of political powers, forming conditions for implementing the principle of political consensus in the society, transition to comprehensive state regulation of the parties, minimization of political extremism manifestations, active information policy, coverage of all levels of government policies in the regional media and others.

It is generally noted that the role of NGOs in the state formation process and their impact on the foundation and development of political parties is of increasing importance. Therefore, analyzing the formation of political parties and their ideologies, we should justify which public organization activities contributed to it. Moreover, national studies imply how to acknowledge the cooperation of the authorities, political parties and public organizations as the direct form of state-party participation. Alternatively, there are scientists who distinguish political parties as the separate mediation between the state and the civil society. The question of the main concern is the conditions of democratic principles of governance consolidation.

Key words: *political party, the government, interaction, public administration.*